

Innst. 39 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:111 S (2011–2012)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Borghild Tenden og Trine Skei Grande om etablering av en treårig profesjonsutdanning i karriereveiledning

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1 Stortinget ber regjeringen utarbeide nasjonal rammeplan for en treårig profesjonsutdanning innen karriereveiledning, inkludert et tilpasset løp for personer med annen yrkesutdanning som ønsker videreutdanning innen karriereveiledning.
- 2 Stortinget ber regjeringen fremme forslag om bevilgning av midler til utarbeidelse av studieplan for og opprettelse av plasser til en treårig profesjonsutdanning innen karriereveiledning.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tor Bremer, Svein Gjelseth, Stine Renate Håheim, Lotte Grepp Knutsen, Karin Yrvin og lederen Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet, Mette Hanekamhaug, Tord Lien og Bente Thorsen, fra Høyre, Elisabeth Aspaker, Svein Harberg og Henning Warloe, fra Sosialistisk Venstreparti, Heidi Sørensen, fra Senterpartiet, Anne Tingelstad Wøien, fra Kristelig

Folkeparti, Dagrun Eriksen, og fra Venstre, Trine Skei Grande, viser til representantforslaget.

Komiteen vil gi honnør til forslagsstillerne for å gripe fatt i en viktig og sentral problemstilling i arbeidet med å legge til rette for at flere unge skal gjøre riktige valg og gjennomføre sin utdanning. Mye tyder på at feil valg av studieretning er skyld i en vesentlig del av frafallet i videregående opplæring og høyere utdanning.

Komiteen peker på at å være rådgiver for elever i ungdomsskolen og videregående skole er en krevende og sammensatt oppgave. Det kreves kompetanse for å hjelpe med de sosialpedagogiske utfordringer, og det krever kompetanse om og kjennskap til karriereveier både innen utdanning og innen arbeidsliv. Tilbakemelding fra brukerne gir et bilde av at karriereveiledningen er mangelfull, og at det blant rådgiverne er svært varierende kompetanse på området.

Komiteen er opptatt av at man som samfunn skal gi unge et best mulig grunnlag for å gjøre utdanningsvalg som gir dem mulighet til å utnytte sine evner og interesser, og som gir dem motivasjon underveis i utdanningen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen har styrket arbeidet med karriereveiledning i skolen gjennom etablering av kompetanseforskrifter, regionale karrieresentre og økt etter- og videreutdanning.

SINTEF har evaluert skolens rådgivning. Der kommer det fram at forskriftsendringene i 2009 om rådgivning og Utdanningsdirektoratets anbefalte kompetansekriterier allerede har hatt positiv effekt på rådgivningen i skolen, og at rådgivningen i større grad er blitt hele skolens oppgave.

Dersom skoleeierne, fylkeskommunene og kommunene mener at det alt nå er hensiktsmessig å etablere et mer omfattende studietilbud i karriereveiledning og rådgivning, bør de ta kontakt med høyskolen eller universitetet i sin region. Institusjonene har selv fullmakt til eventuelt å opprette nye studietilbud.

Flertallet mener at de tiltak som allerede er satt i gang knyttet til rådgivere i skolen, på ganske kort tid har gitt positiv effekt. På nåværende tidspunkt bør derfor disse tiltakene videreføres og eventuelt videreutvikles, og det vil ikke være behov for et nasjonalt initiativ på dette området.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er viktig med initiativ for å bygge kompetanse på området, og etablering av en profesjonsutdanning vil kunne være et viktig bidrag til å få på plass slik kompetanse. Det er i den sammenheng viktig å hente erfaringer fra andre land som har lyktes i dette arbeidet.

Disse medlemmer mener at etablering av en egen profesjonsutdanning innen utdannings- og yrkesrådgivning er viktig også for andre deler av samfunnet enn skolen, og peker på at muligheten for et variert arbeidstilbud, og dermed muligheten for et variert erfaringsgrunnlag, i seg selv vil være verdifullt for dem som skal utøve rådgivningen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener videre at det ikke bør bli en sovepute at «allerede igangsatte tiltak» knyttet til rådgivere i skolen alt har hatt en viss positiv effekt. Disse medlemmer er helt enig i at disse tiltakene både må videreføres og videreutvikles, men mener likevel det er behov for et nasjonalt initiativ på dette området – slik det tas til orde for i representantforslaget – i form av en ny profesjonsutdanning i karriereveiledning. Å starte prosessen med å etablere en slik utdanning bør skje allerede nå og sees i sammenheng med den forestående evalueringen av tilsvarende tilbud i Sverige.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en treårig profesjonsutdanning innen karriereveiledning, inkludert et tilpasset løp for personer med annen yrkesutdanning som ønsker videreutdanning innen karriereveiledning.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti deler forslagsstillernes ønske om å få etablert en utdanning for rådgivere, spesielt innen karriereveiledning i skolen. Disse medlemmer mener imidler-

tid at det er mer effektivt å basere en slik utdanning på allerede gjennomført bachelorstudium i pedagogikk eller tilsvarende. Disse medlemmer mener også at det i større grad bør legges til rette for at andre yrkesgrupper med utdanning på bachelornivå bør kunne jobbe som karriereveiledere i grunnutdanningen både på ungdomsskole og videregående nivå. Disse burde også kunne ta etter- og/eller videreutdanning for å kvalifisere seg som karriererådgivere med fast tilsetting i skolen.

Slik utdanning kan med fordel etableres med mulighet for deltidsstudier slik at man kan gå fra annet arbeidsliv til jobb i skolen mens man tar etter- og videreutdanning.

Disse medlemmer vil på dette grunnlag fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide nasjonalt rammeverk for videreutdanning innen karriereveiledning, basert på bachelorgrad i pedagogikk eller andre utdanninger på samme nivå.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utarbeide nasjonalt rammeverk for videreutdanning innen karriereveiledning, basert på bachelorgrad i pedagogikk eller andre utdanninger på samme nivå.

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en treårig profesjonsutdanning innen karriereveiledning, inkludert et tilpasset løp for personer med annen yrkesutdanning som ønsker videreutdanning innen karriereveiledning.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:111 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Borghild Tenden og Trine Skei Grande om etablering av en treårig profesjonsutdanning i karriereveiledning – vedtas ikke.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 25. oktober 2012

Marianne Aasen

leder

Svein Harberg

ordfører

